

HIRUGARREN MAILA - 92.93

II

SORGINAK VII

V

BERAK, KATTALIN ESKAS

① ASTE HUNTAKO ELHEPIDEA.

1. Kattalinen amarrukeria -
2. Kattalinen lagunek zer diote?
3. Xobadinaak zer dio?

III ADITZ IKASKUNTZA.

31. Ar litezken 32. Joan zauku (zaigu)
 33. beso ihartuak ditezke 34. ikusi behar balu

31. IZAN. Conditionnel présent.

- Ni izan nintzake = je serais
 Hi izan hintzake = tu serais
 Zu -- zintzake = vous seriez
 Hura -- litzake = il serait
 Gu -- gintzake = nous serions
 Zuek -- zintzaketu = vous seriez
 Hiek -- litezke = ils seraient

32. IZAN. Régime indirect. Indicatif

Présent. Hura da il est.	Imparfait. Hura zaitzen = il m'était
Hura Zait = il m'est	Hura Zaitzen = il m'était
" Zaiqu = il vous est	" Zitzaizun = il us'était
" Zaiu = il lui est	" Zitzaion = il lui'était
" Zaiqu (zauku) = il nous est	" Zitzaizun = il us'était
" Zaique = il vous est	" Zitzaizuen = il us'était
" Zaiu = il leur est	" Zitzaion = il leur'était

33 IZAN. Potentiel.

Présent	Imparfait
Ni izan naitzake (nintzake) = je peux être	N. izan nintzeken (1)
Hi -- hitzake = tu peux être	H. " hintzeken
Zu -- zaitzake = us pouvez être	Z. " zintzeken
Hura -- daitzake	H. " zitzen
Gu -- gaitzake	G. " gintzeken
Zuek -- zaitzaketu	Z. " zintzaketu
Hiek -- ditezke etc.	H. " zitezken

(1) je pouvais être, tu pouvais être, us pouviez être
 il pouvait être, us pouvions être, us pouviez être
 ils pouvaient être.

JOSEPAK.—Bainan, Ingumaren lerroak akabatu ere gabe, hil-gogor eroriko diru biak, izialdurarekin!...

BENITAK.—Hil gogor!... Ori, uste dut, hil ondoan ere, tal tal ar litezken oraino, erota edo eiharako kalaka bezala... Bainan norat joan zauku Kattalin?

KATTALINEK.—(Sabetsko barne batetarik:) Heldu, heldu berehala. (Eta hor heldu da Kattalin, eskulako puskak besoetan.)

VI

AINTZINEKO GUZIAK, KATTALIN BARNE

KATTALINEK.—Huna orai gure azken amarruak! Ha! ha! ha! Maria eta Xaneta! Hecan, zuek ala guk, norik amor emanen duen lehenik?

GUZIEK.—Zer duzu hor? Ez gira bada oraino Ibafterian!

KATTALINEK.—Huna lehenik bi mibisc, Mahuma eta Inguma —erran nahi baita Luixa eta ni— inguratuko baigira haien barnean, Aphezpiquia bere kapa handiaren barnean bezala! (Mibiscsa jaunzten du, burutik eta zangoetaraino.)

KATIXAK.—Oh! zer sorgin pareta eginen duzuen biek! Biba Kattalin!

KATTALINEK.—Huna orai Mahumaren eta Ingumaren buru izigarriak, harrigarriak! (Eta mibiscaz kukutu buruaren gainean emaiten du paper bazkar batekilar eginikako mustro-buru bat. Lau zilo buru hortan, batto ahoarentzat zabal zabala, bertze bat sudur zilozentzat, azken biak begientzat. Argi bat gero buru iziguriaren barnean, lau ziloak sutan emaiten dituela.)

JOANNAK.—Oh! izitzeko ere bada, egiazki!

KATTALINEK.—Izitu ere behar dute gure atso tzarrek. Huna orai aihen ihartu makolatu hauk, Mahumaren eta umaren beso ihartuak ditezke, mihise azpitik aheratzen arela, hezur azantz batekin. (Eta eskuan inbultosten ditu bot-txaarri edo attantun andana bat, KLAKE KLAKE KLAKE egiten ditela.)

BENITAK.—Oh! Eta guk, ez othe dugu deus egitekorik izanen?

KATTALINEK.—Bai segurki! Mahuma eta Inguma bi atso zarreri phedeikuan ariko giren artean, zuek organoa joko duzue, goare ozen batzuekin; oihu eta garrasia haizu, nahiko duzuen bezenbat.

XOBADINAK.—Bainan, haurrak, sobrakinak dira horiek guziak!

JOANNAK.—Xo! andre Xobadina; hasian hasi, goazen buru-raino! Mariaren eta Xanetaren arimak libratuko ditugu hola Purgatorioko suetarik... eta guhaur ere orai arterainoko Ifernutik. Ororentzat probetxu! (Orok birri.)

XOBADINAK.—Ez dakit, ez dakit, konbertitzeko hoïn errezizanen diren Xaneta eta Maria, Jainkoak zuen josteta begi onez ikusi behar ere balu!...